

Nove tehnologije okoljski inšpekciji omogočajo hitrejša in natančnejša odkrivanje odpadkov

24.7.2026 - | gov.si

Inšpekcija za okolje, ki deluje v okviru Inšpektorata Republike Slovenije za okolje in prostor (IRSOP), je z uporabo brezpilotnih zrakoplovov (BPZ) in aplikacij za fotogrametrično obdelavo fotografij posnetih iz zraka pomembno posodobila način izvajanja okoljskega inšpekcijskega nadzora.

Nova tehnologija omogoča hitrejša, natančnejša in objektivnejša ugotavljanje dejanskega stanja na terenu ter pomembno izboljšuje kakovost dokazov v inšpekcijskih postopkih.

Pri nadzoru ravnanja z odpadki morajo inšpektorji med drugim zanesljivo ugotoviti tudi količine odpadkov, ki so se uporabile za nasipavanje zemljišč ali so skladiščeni na posameznih lokacijah. Ker je bilo določanje teh količin v praksi pogosto zahtevno in zamudno, se je IRSOP odločil za uvedbo sodobnih tehnoloških rešitev, ki omogočajo bistveno natančnejše meritve ter objektivnejša ugotavljanje dejanskega stanja. Pomemben mejnik pri modernizaciji inšpekcijskega dela je okoljski inšpektorat dosegel leta 2024, ko je pridobil operativno dovoljenje za izvajanje letalskih dejavnosti s sistemi brezpilotnih zrakoplovov v tako imenovani posebni kategoriji. S tem je postal uradni operater za izvajanje tovrstnih operacij, kar predstavlja pomemben korak v posodobitvi okoljskega inšpekcijskega nadzora.

V istem letu sta bila za upravljanje brezpilotnih zrakoplovov usposobljena dva inšpektorja, danes pa ima IRSOP že štiri certificirane pilote na daljavo za letenje v posebni kategoriji. S tem inšpektorat krepi lastne strokovne zmogljivosti in povečuje samostojnost pri zbiranju podatkov na terenu. Brezpilotni zrakoplovi v kombinaciji s programsko opremo za fotogrametrično obdelavo fotografij posnetih iz zraka omogočajo izdelavo digitalnih modelov površja ter izračun prostornine odloženih ali skladiščenih odpadkov, zemljin in drugih materialov.

Za podporo takšnim postopkom je IRSOP pridobil tudi specializirano programsko opremo podjetja 3Dsurvey, s katero je mogoče natančno določiti količine odpadkov puščenih v okolju. IRSOP tako zagotavlja strokovno podporo inšpektorjem pri obravnavi primerov nedovoljenega puščanja ali skladiščenja odpadkov v okolju ter izboljšuje kakovost dokazov in zanesljivost ugotovitev v inšpekcijskih postopkih.

Posebno vrednost nove tehnologije predstavlja možnost primerjave stanja zemljišč skozi čas. Programska oprema omogoča izdelavo 3D-oblakov točk tudi iz že obstoječih geoprostorskih podatkov, zato lahko IRSOP primerja stanje zemljišč med prvim nacionalnim laserskim skeniranjem Slovenije, izvedenim med letoma 2011 in 2014, ponovnim skeniranjem v obdobju 2023 - 2025 ter aktualnimi posnetki, zajetimi z brezpilotnimi zrakoplovi. Takšne primerjave omogočajo natančnejša ugotavljanje, kdaj in v kakšnem obsegu so nastale spremembe na posamezni lokaciji.

Z uporabo brezpilotnih zrakoplovov, napredne fotogrametrične programske opreme in tridimenzionalnih analiz IRSOP pomembno krepi svoje nadzorne zmogljivosti. Sodobne tehnologije omogočajo hitrejša, natančnejša in strokovno podprta ugotavljanje dejanskega stanja, prispevajo k

učinkovitejšemu ukrepanju ob okoljskih kršitvah, višji kakovosti dokazov v inšpekcijskih postopkih ter boljšemu varovanju okolja.

<https://www.gov.si/novice/2026-07-24-nove-tehnologije-okoljski-inspekciji-omogocajo-hitrejse-in-natannejse-odkrivanje-odpadkov>